

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120206913
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120206913.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matky Ing. Arch. M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., T. XXXX/XX, právne zast. advokátom Mgr. Ing. Jurajom Trokanom so sídlom Trnava, Vajanského 10 a otca Bc. F. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., H. XXXX/XX, právne zastúpeného advokátkou JUDr. Vierou Cakovou so sídlom Trnava, Rázusova 6, o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní matky maloletej proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 22. februára 2021 sp.zn. 12P/48/2020-144 v spojení s opravným uznesením zo dňa 23. februára 2021 sp.zn. 12P/48/2020-158, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 22. februára 2021 sp.zn. 12P/48/2020-144 v spojení s opravným uznesením zo dňa 23. februára 2021 sp.zn. 12P/48/2020-158 vo výrokoch III. a IV. m e n í nasledovne:

Otec je povinný prispievať na tvorbu úspor maloletej G. sumou 100 Eur mesačne, s účinnosťou od 04.09.2020 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet, ktorý je matka povinná zriadiť maloletej v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s vinkuláciou do plnoletosti maloletej G..

Nedoplatok na zročnom výživnom určenom na tvorbu úspor za obdobie od 04.09.2020 do 28.02.2021 v sume 589,90 Eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 Eur splatných spolu s výživným určeným na tvorbu úspor na osobitný účet maloletej, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. Vo zvyšku napadnutý rozsudok p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil výživné otca na maloletú G. s účinnosťou od 04.09.2020 zo sumy 375 Eur mesačne na sumu 475 Eur mesačne, ktoré zvýšené výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, výrokom II. povolil otcovi splácať nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 04.09.2020 do 28.02.2021 v sume 589,91 Eur v splátkach po 16,40 Eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, výrokom III. uložil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor maloletej G. sumou 50 Eur mesačne, s účinnosťou od 04.09.2020 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet, ktorý je matka povinná zriadiť maloletej v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s vinkuláciou do plnoletosti maloletej G.,

výrokom IV. povolil otcovi splácať nedoplatok na zročnom výživnom určenom na tvorbu úspor za obdobie od 04.09. 2020 do 28.02.2021 v sume 295,09 Eur v mesačných splátkach po 8,20 Eur splatných spolu s výživným určeným na tvorbu úspor na osobitný účet maloletej, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, výrokom V. uložil povinnosť matke zriadiť maloletej G. osobitný účet na príjem časti výživného na tvorbu úspor v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a oznámiť písomne číslo účtu otcovi v lehote najneskôr do 3 dní od jeho zriadenia s tým, že na nakladanie s prostriedkami na osobitnom účte maloletej je potrebný súhlas súdu, výrokom VI. vyslovil, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava, č. k. 22P/70/2017-112 zo dňa 06.04.2018, v časti určenia výšky bežného výživného a napokon výrokom VI rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 a § 26 Zákona o rodine, tiež § 2 ods. 1 a § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), vecne záverom o tom, že návrh matky na zvýšenie výživného bol dôvodný iba čiastočne. Matka sa domáhala zvýšenia výživného na maloletú G. zo sumy 375 Eur na sumu 950 Eur mesačne s odôvodnením, že doposiaľ určená suma výživného je nedostatočná vzhľadom na dlhotrvajúci zhoršený zdravotný stav maloletej, ktorá trpí oslabenou imunitou, plochonožím a atopickým ekzémom spojeným s početnými potravinovými alergiami. Matke bol odsúhlasený rodičovský príspevok do 6 rokov veku maloletej z dôvodu potreby osobnej starostlivosti o ňu, čo jej znemožňuje venovať sa v plnom rozsahu zárobkovej činnosti. Matka poberá iba rodičovský príspevok v sume 270 Eur a prídavok na dieťa v sume 24,95 Eur mesačne, má výdavky 380 Eur mesačne a výdavky na maloletú sú celkovo 1.152 Eur mesačne. Otec s návrhom matky nesúhlasil, považujúc matkou uvádzané výdavky za neprimerané a nepreukázané, pričom otec prispieva na maloletú aj nad rámec výživného určeného súdom. Porovnaním okolností rozhodujúcich pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia ako aj nového rozhodnutia dospel súd k záveru, že od ostatnej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Trnava, č. k. 22P/70/2017-112 zo dňa 06. 04. 2018, došlo na strane účastníkov konania k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca. Citovaným rozsudkom súd schválil dohodu rodičov (okrem iného) aj o úprave výživného tak, že otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 375 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01. 04. 2018. V tom čase matka s maloletou bývala v spoločnej domácnosti u svojej matky, bola na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok 213,20 Eur a prídavok na dieťa 23,52 Eur. Priemerné výdavky matky činili cca 710 Eur a celkové priemerné náklady maloletej 860 Eur, dieťa bolo sledované v kožnej, gastroenterologickej a neurologickej ambulancii, bol jej diagnostikovaný atopický ekzém. Otec bol zamestnaný v spoločnosti B. E., spol. s.r.o. s čistým priemerným mesačným príjmom 3.133 Eur, vlastnil 3-izbový byt a osobné motorové vozidlo zn. Kia Optima, oboje zakúpené na úver.

3. Maloletá G. mala v tom čase jeden a pol roka, v súčasnosti má 4 roky, v októbri 2020 začala navštevovať materskú škôlku na poldennú starostlivosť, ktorá sa v súčasnosti z dôvodu epidemiologickej situácie spojenej s COVID-19 nerealizuje, v prípade obnovenia prevádzky materskej škôlky je výdavok maloletej na škôlku vo výške 22,90 Eur mesačne (22 Eur mesačný poplatok + 35 Eur/príspevok na školský rok). Už samotný nástup do školského systému je ale dôvodom pre zvýšenie výživného. Za odôvodnený výdavok na stravu vzhľadom na vek a zdravotný stav maloletej (alergie, atopický ekzém) súd považoval sumu 200 Eur/mesiac, ktorá suma je primeraná, a to aj s prihliadnutím na odôvodnený výdavok na stravu zdravého dieťaťa vekovo porovnateľného s maloletou G.. Ďalšie mesačné výdavky, ktoré súd u maloletej zohľadnil sú podiel na nákladoch na bývanie v sume 50 Eur mesačne, výdavky na oblečenie 30 Eur, obuv 30 Eur, hygienu Eur a lieky 30 Eur mesačne, opäť s ohľadom na vek a zdravotný stav maloletej (atopický ekzém, plochonožie), pokiaľ ide o voľnočasové aktivity uvádzané matkou ako časopisy, vystrihovačky, pastelky, hry, knihy a pod., súd považoval za odôvodnené výdavky vo výške 10 Eur, uvedené výdavky súd považoval za minimálne. Za ďalšie odôvodnené výdavky súd považoval 40 Eur mesačne na jazykovú školu, tiež 32,50 Eur mesačne na tanečnú Crazy Family. Maloletej v súčasnosti z dôvodu pandémie nevznikajú výdavky na niektoré ďalšie aktivity maloletej, ale po ich obnovení budú vznikať výdavky v súvislosti s montessori herničkami 30 Eur mesačne, hipoterapiou 80 Eur mesačne, cvičením Zdravé nôžky 10 Eur mesačne. Na logopédiu matke výdavky na maloletú nevznikajú. Uplatnený výdavok na Baby dance vo výške 60 Eur mesačne súd neuznal, nemajúc preukázané prihlásenie maloletej na tento kurz. Súd nezohľadnil u dieťaťa zvýšené výdavky na stravu v súvislosti s oslavami, keďže ide o príležitostný výdavok, ani výdavok na rezervu na lieky, keďže ide o výdavok, ktorý je neistý, rovnako výdavky na hromadnú dopravu a výlety mimo mesta, o

ktorých sama matka uviedla, že tieto jej v súčasnosti ani nevznikajú. Odôvodnené výdavky maloletej, ktoré v súčasnosti aj matka na maloletú vynakladá, tak podľa názoru súdu predstavujú sumu 472,50 Eur mesačne a pokiaľ sa aktivity maloletej po uvoľnení opatrení súvisiacich s pandemiou obnovia, výška jej odôvodnených výdavkov bude celkovo 645,40 Eur. Aj napriek tomu, že uvedené aktivity maloletej sú len odporúčané (hoci nie všetky), nadštandardné a prípadná neúčasť maloletej na nich nijakým spôsobom neohrozuje starostlivosť o maloletú, jej život alebo zdravie, zdôrazňujúc aj tú skutočnosť, že v čase rozhodovania súd matke tieto ani nevznikajú, súd aj napriek tomu pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na tieto prihliadal. Takto dospel k záveru, že na strane maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov a to nástupom do materskej škôlky, hoci na poldennú starostlivosť, avšak s prípravou vlastnej stravy, ktorá skutočnosť už sama o sebe je podstatnou zmenou pomerov, zohľadnil ale aj skutočnosť, že už predchádzajúci rozsudok o výživnom bral do úvahy u maloletej atopický ekzém, niektoré potravinové alergie a maloletá bola sledovaná v neurologickej ambulancii, pričom matka nepreukázala, že by maloletá vo zvýšenej miere navštevovala odborné ambulancie, zároveň súd sa stotožnil s tvrdením otca, že v súčasnosti je problém s plochonožím a atopickým ekzémom u detí bežný. U matky došlo k zmene pomerov len čo do výšky príjmu, stále síce poberá iba rodičovský príspevok, ale už vo výške 275,90 Eur (oproti sumy 213,20 Eur v čase minulého rozhodovania) a naďalej prídavky na deti, aktuálne vo výške 25,50 Eur, súčasne sa jej však zvýšili náklady na maloletú. U otca došlo k podstatnej zmene pomerov spočívajúcej vo zvýšení príjmov. Naďalej je zamestnaný v B. E., spol. s r. o., kde pri poslednom rozhodovaní dosahoval čistý priemerný mesačný príjem 3.133 Eur a v súčasnosti (za posledných 12 mesiacov, t. j. február 2020 až január 2021) dosahuje 4.606,59 Eur, iný príjem nemá. Pokiaľ matka aj sporovala výdavky otca (na stravu, lekárov), súd uviedol, že tieto síce zisťoval, avšak výživné je prednostná pohľadávka. To ale platí aj v prípade matky, ktorej uplatňované výdavky na domácnosť a na maloletú (spolu v sume 1.532 Eur) vysoko prevyšujú jej príjem, pričom matka dostatočne nepreukázala, z čoho ich uhradza a je nepravdepodobné, že by jej finančne vypomáhala jej matka dôchodkyňa. Súd poukázal aj na to, že síce matke bol odsúhlasený rodičovský príspevok do 6 rokov veku dieťaťa, avšak maloletá, pokiaľ to epidemiologická situácia dovoľovala, navštevovala materskú škôlku v rozsahu poldennej starostlivosti, a preto by matka, ktorá je zdravá, v produktívnom veku, vysokoškolsky vzdelaná a je držiteľkou živnostenského oprávnenia, mala využívať svoje možnosti a schopnosti a snažiť sa o vyšší príjem.

4. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených nákladov maloletej G., ktoré v súčasnosti sú 472,50 Eur mesačne s tým, že možno dôvodne predpokladať, že po zlepšení epidemiologickej situácie súvisiacej s COVID-19 maloletej sa obnovia výdavky za účasť na cvičeniach a kurzoch, takže odôvodnené mesačné výdavky maloletej možno za takej situácie ustáliť na sume 645,40 Eur. Na dvoch tretinách z tejto sumy by sa mal podieľať otec, t.j. do výšky 430,27 Eur a zvyšok by mal byť pokrývaný prídavkami na dieťa v sume 25,50 Eur a vo zvyšku výživným zo strany matky. Jej nižšia miera finančnej účasti je zdôvodnená poskytovaním osobnej starostlivosti o maloletú. Nakoľko však otec prejavil vôľu a súhlas so zvýšením výživného o 100 Eur mesačne, súd rozhodol v uvedenom zmysle a zvýšil výživné na 475 Eur mesačne, ktoré zvýšenie považoval za primerané, spravodlivé, a predovšetkým v záujme maloletej, zároveň ponechávajúce priestor na zvyšovanie výživného v budúcnosti. Súd vyčísľil nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku v sume 589,91 Eur, ktorý povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 16,40 Eur mesačne tak, aby bol uhradený v primeranom čase (v súdnej praxi ustálenej dobe 3 roky od právoplatnosti rozhodnutia), pričom v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky dôjde k strate výhody splátok. V súvislosti s určovaním výšky výživného súd poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trnave, podľa ktorej sa výživné určuje v rozsahu okolo 20 % až 25 % z príjmu osoby povinnej platiť výživné, a to s prihliadnutím na počet vyživovacích povinností osoby povinnej platiť výživné, veku a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Pri príjme otca 4.606,59 Eur je to potom výživné v rozpätí od 921,32 Eur do 1.151,65 Eur. Hoci príjem otca by teda umožňoval výživné aj vo vyššej sume (suma 475 Eur ako bežné výživné do rúk matky predstavuje len 10,31 % z jeho čistého príjmu), vzhľadom na odôvodnené výdavky maloletej nebolo potrebné, aby sa otec na výžive maloletej podieľal vyššou sumou. Nakoľko to však príjem otca dovoľuje, súd mal za to, že je dôvodný postup podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, a preto zároveň určil časť výživného vo výške 50 Eur mesačne (ktoré výživné by maloletá nebola schopná za mesačné obdobie spotrebovať) na tvorbu jej úspor, ktoré bude slúžiť na nepredpokladané výdavky, a to s účinnosťou odo dňa podania návrhu matky, t. j. 04. 09. 2020. Takto určené výživné otca (475 Eur + 50 Eur) spolu s primeraným výživným od matky a prídavkami na dieťa umožní uspokojiť všetky odôvodnené potreby maloletej a zároveň umožní vytvoriť pre maloleté dieťa úspory, ktoré môžu byť použité napr. na jej štúdium. Hoci matka požadovala pôvodne zvýšiť výživné na sumu 950 Eur mesačne, a to len ako

bežné výživné (neskôr v rámci záverečnej reči na pojednávaní tvorbu úspor pripustila), súd nebol jej návrhom viazaný. Takto určenými sumami výživného bude zachované právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni otca, keď podieľanie sa na životnej úrovni rodičov neznamená, že povinný rodič, ktorý má do istej miery nadštandardný príjem, by sa mal o tento príjem s maloletou „deliť“. Výška výživného by sa mala stanoviť tak, aby dieťa vyrastalo v takých majetkových podmienkach, v akých by žilo v prípade úplnej rodiny, t. j. ak by jeho rodičia tvorili spoločnú domácnosť. Otec pritom uvádza (a matka tieto skutočnosti nerozporovala), že maloletej platí stavebné sporenie, poisťku so sporením, prispieva na výdavky spojené nielen so zdravotným stavom maloletej (kúpele, zdravotné pomôcky, hipoterapia, ale aj posteľ, stôl...), teda hoci otec styk s maloletou nerealizuje, nad rámec finančne maloletú zabezpečuje. Nedoplatok na úsporách za obdobie od 04. 09. 2020 do 28. 02. 2021 v sume 295,09 Eur súd rovnako povolil otcovi zaplatiť v splátkach po 8,20 Eur mesačne a matku zároveň zaviazal povinnosťou do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zriadiť v prospech maloletej osobitný účet v banke na príjem časti výživného na tvorbu úspor a písomne oznámiť otcovi číslo účtu v lehote najneskôr do 3 dní od jeho zriadenia s tým, že s finančnými prostriedkami uloženými na účte maloletej pritom nebude môcť matka maloletej voľne nakladať, ale na nakladanie s nimi bude potrebný súhlas súdu. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka s odôvodnením, že súd sa nedostatočne vysporiadal so zisteným skutkovým stavom, najmä nezohľadnil príjmové možnosti otca a nesprávne vec právne posúdil, keď vzhľadom na príjem otca určil nízke výživné, ktoré nezodpovedá jeho možnostiam, ani právo maloletej podieľať sa na otcovej životnej úrovni a tiež nezohľadnil všetky oprávnené výdavky maloletej, ktoré matka súdu predložila. Pripomenula, že otec sa vôbec nepodieľa na zabezpečovaní osobnej starostlivosti, ktorú naopak matka poskytuje nadštandardne, čo súd tiež nezohľadnil. Súd vyčíslil výdavky na maloletú na 645,40 Eur pričom uviedol, že ak to príjem otca dovoľuje za opodstatnené potreby maloletej treba považovať potreby pravidelné, nepravidelné aj náhodilé a nielen minimálne, ktoré boli súdom vyčíslené ako celkové opodstatnené výdavky. U otca to predstavuje 10,31 % z jeho čistých príjmov. Ako dokazujú výplatné pásky otca už v roku 2019 činil jeho priemerný mesačný čistý plat 3.861,12 Eur. V IT spoločnosti je na pozícii manažéra a jeho zamestnanecký plat sa pravidelne zvyšuje aj s rastúcou minimálnou mzdou na Slovensku, preto je nepravdepodobné, že by sa jeho hodnota znížila, ako sa otec snažil presvedčiť súd. Dôkazom toho je aj fakt, že mu od septembra 2019 jeho čistá mzda v žiadnom mesiaci neklesla pod 3.600 eur a jeho priemerný čistý plat za rok 2020 bol 4.607,46 Eur. Ďalej matka výtýkala súdu, že zobral do úvahy výdavky za oblečenie iba vo výške 30 Eur, čo nepredstavuje podľa nej adekvátnu čiastku na pokrytie všetkých nákladov, ktoré si vyžaduje rastúce dieťa, a to zvlášť, keď maloletá má atopický ekzém a jej citlivá pokožka potrebuje zásadne oblečenie z neodráždivých prírodných materiálov, a to isté platí aj o obuvi, navyše po otcovi je dieťa vyššie ako rovesníci, za posledný rok vyrástla cez 10 cm a veľkosť topánok jej vydrží sotva 3 mesiace. Suma 30 Eur zodpovedajú topánky jedine bazárové, čo vzhľadom na zdravotný stav maloletej je nevhodné. Otec síce tvrdil, že nemá problém podieľať sa na výnimočných situáciách, ale keď sa objavila reálna potreba kúpiť ďalšiu veľkosť topánok, obvinil matku z kupovania príliš malých topánok. Podľa názoru otca výdavky navyše, na ktoré je ochotný prispievať, neznamenajú oblečenie, ale napríklad strojček na zuby, škola v prírode a podobne. Je pravda, že čiastočne prispel na niektoré jednorazové výdavky, ale po neustálom prosení zo strany matky a obhajovaní jej potrieb. Otec nebral ohľad na zhoršujúci sa stav maloletej, hoci o ňom bol pravidelne informovaný, keď stanovené výživné takmer 500 Eur považoval za dostatočné. Otec pritom len na vlastnú stravu v súčasnosti minie mesačne 700 Eur a celkové jeho pravidelné mesačné výdavky v sume 3.188 Eur jasne ukazujú, že sebe rád a pravidelne dopraje nadštandard. Súd nesprávne vyčíslil aj výdavky maloletej spojené s grafomotorikou, precvičovaním reči, napredovaním, vzdelaním, osobným rastom dieťaťa len v hodnote 10 Eur, keďže dieťa má stále problémy s výslovnosťou hlások, preto rečové schopnosti treba precvičovať denne, rovnako musí zlepšiť grafomotoriku, v ktorej zaostáva. Reálne sumy sú preto oveľa vyššie, len priemerná kniha stojí 15 Eur, mimo toho potrebuje pracovné zošity, vystrihovačky, farby, modelovacie hmoty, rôzne hry na zlepšenie pamäti, pozornosti, rozhybanie jazyka a podobne. Matka ďalej poukazuje na potrebu ďalšej kúpeľnej liečby, ktorá sa pravdepodobne bude raz ročne opakovať, pričom náklady vychádzajú takmer na 500 Eur. Nepravidelné výdavky pre maloletú na kultúru, dopravu rovnako neboli zohľadnené, hoci jej vzniknú určité výdavky na tanečné vystúpenie, kostýmy, denné letné tábory a podobne. Medzi nepravidelné výdavky bolo treba zaradiť aj výdavky na zlepšenie motorických schopností dieťaťa ako korčule, lyže, kolobežka, bicykel a podobne, ktoré v súvislosti s rastom bude treba pravidelne vymieňať. Odôvodnené potreby maloletej vznikajú tiež aj kvôli pandemickej situácii, keď tanečná pohybová aktivita ako aj hodiny angličtiny sa od roku 2021 presunuli z prezenčnej do online výučby, čo si vyžaduje náklady na technické

vybavenie, pričom pre dieťa by bolo vhodnejšie, aby malo svoj vlastný detský tablet. Vzhľadom na uvedené odôvodnené výdavky maloletej je potrebné, aby sa otec na výžive dieťaťa podieľal vyššou sumou, nakoľko mu to dovoľujú aj jeho možnosti a schopnosti. Súd uviedol, že sú brané do úvahy len výdavky minimálne, avšak matka navrhuje do odôvodnených nákladov zahŕňať aj nepravidelne sa opakujúce i náhodné výdavky, lebo otec nikdy nebol veľmi ochotný takéto výdavky akceptovať a matka ho neustále musela prosiť o takúto podporu. Matka ďalej v odvolaní zdôraznila starostlivosť o pokožku, ktorú vyžaduje maloletá trpiaca atopickým ekzémom, kedy pokožka maloletej si vyžaduje nadštandardnú permanentnú starostlivosť matky, čo rozhodne nie je bežné pri väčšine zdravých detí a preto matka nesúhlasí s odôvodnením súdu v odseku 65., navyše má maloletá aj značné polyvalentné potravinové alergie a vyžaduje samostatnú prísne dodržiavanú stravu, kde podstatnou položkou sú aj výživové doplnky a probiotiká. Rovnako maloletá trpí plochnozím, ktoré bolo potrebné už od prvých pokusov o státie dieťaťa neustále precvičovať, i napriek tomu sa to odzrkadlilo ďalej na držaní tela, chôdze a nakoniec pri diagnostikovanom plochnozí 3. stupňa u ortopéda. Nejedná sa len o ochorenie ploché nôžky ako to otec prezentuje a zľahčuje, ale ide o tretie štádium vykrivenia členkov do nesprávnej polohy, kedy poľavenie od precvičovania by viedlo k rýchlemu zhoršeniu stavu, čo môže končiť operačným zákrokom. Matka je vysokoškolsky vzdelaná a držiteľka živnostenského oprávnenie od roku 2015, ktoré po narodení dcéry v decembri 2016 na tri roky pozastavila, pretože nemá na prácu architekta doma vytvorené vhodné podmienky. Je samozrejme v záujme matky spraviť všetko na zabezpečenie výživy maloletej, nakoľko sa nedá žiť len z úspor, ale zároveň si treba uvedomiť, že o maloletú sa stará sama v jedinej 15 m² izbe, pričom zdravotný stav dcéry si vyžaduje nadštandardne celodennú a často aj nočnú starostlivosť, a to každodenným precvičovaním motoriky, prípravou individuálnej stravy, starostlivosťou o atopickú pokožku, opakujúcu sa chronickú nádchu, rečové problémy a zároveň sa matka stará aj o domácnosť. Práve pre celkový zhoršený stav maloletej bol matke schválený rodičovský príspevok do 6 rokov dieťaťa. Hoci maloletá po kúpeľnej liečbe nastúpila od októbra do decembra 2020 do materskej školy, napriek tomu polovicu času strávila chorá doma. Pre situáciu s COVID-19 sú materské školy otvorené len pre kritickú infraštruktúru, takže dieťa je v súčasnosti stále doma. Keď sa situácia zlepší, pôjde znova, ale iba na pár hodín do škôlky, čo zatiaľ ťažko umožní matke provnateľne zarábať ako pred narodením dieťaťa, pretože reálne bude môcť matka naplno pracovať jedine v nočných hodinách. Matka nepovažuje za férové ani žiadať svoju matku o väčšiu výpomoc s maloletou. Stará matka je osobou v neproduktívnom veku so zdravotnými komplikáciami, ktorá im poskytla ubytovanie a čiastočne zabezpečuje i ďalšie potreby maloletej a táto by sa mala ešte niekoľko hodín denne povinne starať o dieťa len preto, že sa otcovi zdá, že sa matka málo snaží a nechce pracovať. Nie je spravodlivé porovnávať plnohodnotnú pracovnú schopnosť otca, ktorý nemá absolútne žiadne iné povinnosti s nedostatočnou snahou matky v pracovnej oblasti. Matka nesúhlasí ani s povinnosťou zriadiť v prospech maloletej nový osobitný účet v banke na príjem časti výživného na tvorbu úspor, pretože maloletá už má štvrtý rok zriadené stavebné sporenie na svoje meno a na žiadosť matky bola vykonaná blokácia samostatného nakladania so zmluvou až do dovŕšenia plnoletosti maloletej, takže matka navrhuje tento účet využiť na príjem úspor od otca, aby sa neplatili zbytočne navyše ďalšie poplatky. Na základe uvedeného matka navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zvýšil výživné na 950 eur mesačne.

6. Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu považoval napadnutý rozsudok za správny a navrhol ho potvrdiť. Súd sa podľa neho riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a vyjadreniami strán, zohľadnil aj skutočnosť, že sa s maloletou nestretáva. Vzťah otca k maloletej ale nie je nulový a ignorantský, už súdu vysvetlil, že je lepšie pre maloletú, keď momentálne s ňou otec nemá kontakt, nakoľko od jej narodenia sa s matkou nevedeli na jej výchove dohodnúť. Matka má zvláštne metódy výchovy, s ktorými otec nesúhlasil a najmä rodičia sa rozišli v čase, keď otec nevedel, že matka je tehotná a zistil, že jej ide o peniaze. Ak by mal ignorantský vzťah k maloletej, určite by sa nezaujímal o jej zdravie a neprispieval na zvýšené výdavky a často i nadštandardné veci. Tým, že maloletá má od otca výživné vo veku 4 rokov vo výške 475 Eur plus 50 Eur na úspory a navyše jej otec hradí od narodenia stavebné sporenie a poistenie, je podieľanie sa maloletej na vyššej životnej úrovni otca v porovnaní s inými deťmi vo veku 4 rokov. Na dosiahnutie vyššieho príjmu a životnej úrovne má otec aj primerane zvýšené náklady a bolo by nespravodlivé, aby na maloletú vo veku 4 rokov platil výživné takmer 1/3 svojho platu. Bolo vysvetlené a preukázané, že zvýšenú mzdu mal len v mesiacoch počas pandémie, kedy z dôvodu nemožnosti prijímať nových zamestnancov do spoločnosti IBM pracoval nadčasy. Matka zavádza súd pokiaľ tvrdí, že otec mal priemernú čistú mzdu 6.000 Eur, nikdy tomu tak nebolo. Aj z poslednej výplatnej pásky za marec 2021 je zrejmé, že jeho mzda na účet bola 3.289,53 Eur, teda nie taká, akú uvádza matka. Rovnako ako súd ani otec neverí, že maloletá dostáva každý mesiac nové oblečenie, hračky a každý mesiac sa kupujú nové výživové doplnky a podobne a súd správne bral do

úvahy reálne náklady. Matka žiada obrovský nadštandard pre maloletú, ale neželá si z toho platiť sama nič. Aj v prípade grafomotoriky stačí vybrať jedno precvičovanie a nie všetky možnosti. Pri kúpeľnej liečbe bola dohoda, že otec zaplatí polovicu výdavkov maloletej a uhradil pritom celý pobyt. Maloletá vo svojom veku nepotrebuje aj korčule, aj lyže, aj kolobežku aj bicykel, navyše tieto veci možno kúpiť lacno cez internet. Otec tiež nevidí dôvod, prečo kupovať štvorročnému dieťaťu tablet a považuje ho za nevhodný z hľadiska nízkeho veku dieťaťa. Angličtina aj pohyb môže matka s dieťaťom nacvičovať sama, keďže nepracuje a anglicky vie. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že by otec neprispieval na nepravdivé alebo zvýšené výdavky, keď preukázal, že prispieva. Zvýšené výdavky kvôli alergiám a ekzému boli súdom zohľadnené, a to v strave vo výške 200 Eur mesačne namiesto 100 Eur. Matka sa neustále vyhovára na zdravotný stav maloletej a ako stále nevie pracovať, žije pritom so svojou matkou, ktorá by sa o vnučku veľmi rada postarala, aby matka mohla pracovať. Otec je presvedčený, že matke sa pracovať nechce a žiada preto výživné, ktoré by pokrylo náklady na dcéru aj matku. Pokiaľ ide o účet, na ktorý majú byť zasielané úspory, otec je toho názoru, že treba zriadiť nový vinkulovaný účet.

7. Matka v odvolacej replike trvala na podanom odvolaní, finančné možnosti otca umožňujú vyššie výživné, len on sám nie je ochotný sa vo svojich vlastných výdavkoch uskromniť. Pri posudzovaní výplatnej pásky otca je potrebné zohľadniť, že tam uvádzané zrážky sú už výdavkami, ktoré treba k sume čistej mzdy na účet pripočítať z dôvodu, že tieto nie sú štandardnými zrážkami zo mzdy a jeho čistý príjem je 3.643,94 Eur. Podľa otca je dieťa úplne zdravé, pričom opomína napríklad vyjadrenia imunoalergológa aj ortopéda z posudku poukazujúcom na zhoršený zdravotný stav maloletej. Doložené zdravotné záznamy maloletej jasne ukazujú, že navrhovateľka s ňou navštevuje pravidelne nielen pediatra, ale aj ostatných špecialistov. Oblečenie by muselo stáť pár centov, aby sa splnila otcova vymyslená predstava o nákladoch na obliekanie maloletej a pritom sa jasne vyjadril, že s touto výraznou položkou nebude ani v budúcnosti pomáhať. Otec prispel na zvýšené výdavky v septembri 2020, v ktorých bola zahrnutá aj kúpeľná liečba, a to podľa svojho rozhodnutia a v niekoľkých mesačných splátkach, ale nikdy kúpeľnú liečbu neplatil celú. Reálne sa na výdavkoch v danom období podieľali obaja rodičia porovnateľnou čiastkou. Náklady otca ako by mohla matka znížiť finančnú záťaž na maloletú (kupovať veci lacno cez internet, učiť sama dieťa po anglicky a pod.) len preukazuje, že otcovi nejde o potreby dieťaťa, lebo sa nezlučujú s jeho vlastnými záujmami a výdavkami. Ale § 63 Zákona o rodine jasne uvádza, že pokiaľ si to otec môže dovoliť medzi oprávnené výdavky dieťaťa patria aj nepravdivé a náhodilé výdavky a teda aj napríklad výlety, tábory, tanečné vystúpenia, dovolenky a podobne. To, že sa otec nepodieľa na osobnej starostlivosti o maloletú, nespôsobila navrhovateľka, ale jeho nezáujem o budovanie si vzťahu s vlastnou dcérou. Pokiaľ otec požaduje zriadiť nový účet na tvorbu úspor pre maloletú, toto žiada hlavne preto, že síce súdu tvrdí ako naďalej maloletej hradí stavebné sporenie, v skutočnosti však s tým vo februári 2021 prestal, rovnako je preto otázna aj poisťka pre maloletú, otec koná účelovo.

8. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu uviedol, že odporúča odvolaniu vyhovieť a výšku výživného stanoviť s ohľadom na zárobkové možnosti a schopnosti otca, ako aj s ohľadom na vek a odôvodnené potreby dieťaťa.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je z dôvodu nie celkom správneho právneho posúdenia veci prvoinštančným súdom potrebné čiastočne korigovať.

10. Predmetom konania bolo zvýšenie výživného na maloleté dieťa, predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zvýšil bežné výživné zo sumy 375 Eur na 475 Eur, uložil otcovi prispievať maloletej aj na tvorbu úspor po 50 Eur mesačne a vyčíslené nedoplatky na bežnom výživnom (589,91 Eur) i úsporách (295,09 Eur) povolil otcovi splatiť v mesačných splátkach po 16,40 Eur a 8,20 Eur, predmetom prieskumu odvolacieho súdu bol napokon aj závislý výrok o trovách konania.

11. Odvolacia argumentácia matky bola založená na tvrdení o nesprávnom posúdení možností a schopností rodičov, osobitne otca, ako aj odôvodnených potrieb dieťaťa, v dôsledku čoho matka považuje výšku výživného určenú prvoinštančným súdom za príliš nízku a navrhuje ho zvýšiť na sumu 950 Eur, ktorú bude otec povinný platiť k rukám navrhovateľky do 15. dňa príslušného mesiaca.

12. Po preskúmaní obsahu napadnutého rozhodnutia i obsahu celého spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne uzavrel, že v danom prípade sú splnené podmienky na zvýšenie výživného, pretože suma 375,- Eur určená pôvodným rozsudkom z apríla 2018 už nezodpovedá zmeneným pomeroch. Vychádzajúc zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), dospel však odvolací súd k rozdielnym záverom o primeranosti výšky výživného, ktorou sa otec má podieľať na výžive maloletej, keď napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu nedostatočne zohľadňuje možnosti a schopnosti otca ako správne namietala odvolateľka.

13. Predovšetkým treba zopakovať, že v zmysle ustanovenia § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, pričom obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomeroch, s tým, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomeroch povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

15. Rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery (por. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 121 CMP). V zmysle záverov aplikačnej praxe treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného, dôvodom na zmenu rozhodnutia však sú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Nie je totiž žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. Zmenu pomeroch treba chápať ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcim rozhodnutiu súdu. Porovnaním a vyhodnotením okolností rozhodujúcich pre určenie výšky výživného na maloletú G. v čase posledného rozhodovania súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22P/70/2017 a v čase vydania napadnutého rozsudku, dospel aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že od apríla 2018 nastala podstatná zmena pomeroch na strane účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, spočívajúca v uplynutí takmer troch rokov, počas ktorých maloletá podrástla, pribudli jej výdavky na voľnočasové aktivity a začala navštevovať materskú školu na poldennú starostlivosť s vlastným stravovaním, s čím takisto súvisí nárast nákladov na výživu maloletého dieťaťa. Celkové zvýšenie nákladov na výživu maloletej vyplýva aj z matkou uvádzaných údajov o vynakladaných výdavkoch na dieťa, hoci aj súd nie všetky uznal v plnej výške.

16. Matka v odvolaní namietala spôsob, akým súd ustálil odôvodnené potreby maloletej a náklady s tým spojené, ale odvolací súd jej v tomto nedal za pravdu. Mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie ohľadom potrieb maloletej G. v dostatočnom rozsahu, matkou prezentované náklady na výživu dieťaťa (ktorá výdavky maloletej vyčíslila na sumu 1.152,- Eur mesačne) podrobil dôkladnej analýze a tieto v určitých položkách správne vyhodnotil ako nadhodnotené. Matka v odvolaní namietala, že súdom uznaná suma na ošatenie a obuv je neprimerane nízka, nezohľadňujúca problémy spojené s atopickým ekzémom a potravinovými alergiami, ktorými maloletá trpí. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie nezohľadnil celú výšku matkou tvrdených mesačných výdavkov na ošatenie a obuv dieťaťa, a vzal do úvahy náklady na ošatenie 30,- Eur a na obuv tiež 30,- Eur mesačne. Aj podľa názoru odvolacieho súdu tieto výdavky boli vyčíslené matkou buď neprimerane vysoko alebo v neprimeranom množstve (viaceré ňou uvádzané položky niet žiadneho dôvodu kupovať mesačne,

napr. zateplené zimné topánky, sandálky, nepremokavé topánky k vode, celoročné topánky, plátenky, tenisky, topánky do terénu, čapice, čelenky, rukavice, nákrčníky, gumáky, papuče a pod.) a preto, napriek tomu, že matka ich vyčíslila v sume 260,- Eur mesačne, stotožnil sa s názorom prvoinštančného súdu, považujúc celkovú sumu 720 Eur ročne na obe tieto položky za primeranú a to aj s prihliadnutím k zdravotným problémom maloletej. Nie je pravdou, že suma 30,- Eur zodpovedajú topánky jedine z bazáru, ako tvrdila matka v odvolaní, naopak, takáto cena je bežne postačujúca na kúpu detskej obuvi, pričom zvlášť s prihliadnutím na skutočnosť, že maloletá G. rýchlo rastie (na čo matka osobitne poukazuje), je neefektívne nakupovať drahé značkové veci, keďže ich využiteľnosť je krátka. Odhliadnuc od uvedeného treba pripomenúť aj skutočnosť, že situácia v krajine je už dlhšiu dobu poznačená obmedzeniami vyplývajúcimi z pandémie vyvolanej ochorením COVID 19, ktoré zasiahli do mnohých sfér života občanov, najmä voľnočasových aktivít, kultúrnych, športových a pod., v dôsledku čoho je vôbec otázne, či dieťa využije takú širokú škálu detského šatníka a obuvi ako pri bežnom režime. Matka nesúhlasila ani s vyčíslením výdavkov maloletej spojených s voľnočasovými aktivitami - grafomotorikou, precvičovaním reči, napredovaním, vzdelaním, osobným rastom dieťaťa len v hodnote 10 Eur, keďže dieťa má stále problémy s výslovnosťou hlások, a priemerná kniha stojí 15 Eur, mimo toho potrebuje pracovné zošity, vystrihovačky, farby, modelovacie hmoty, rôzne hry na zlepšenie pamäti, pozornosti, rozšýbanie jazyka a podobne. Aj tu však správne považoval prvoinštančný súd matkou uvádzané sumy (150 Eur mesačne) za nadhodnotené a za pravidelný výdavok na voľnočasové aktivity uznal sumu jednak 10 Eur na knihy, časopisy, pastelky a pod., k tomu ale tiež sumu 40 Eur mesačne na jazykovú školu, 32,50 Eur mesačne na tanečnú školu a dokonca uznal aj výdavky na montessori herničky 30 Eur mesačne, hipoterapiu 80 Eur mesačne a cvičenie Zdravé nôžky 10 Eur mesačne a to napriek tomu, že posledne uvádzané aktivity v podstate maloletá kvôli pandémie ani dlhšiu dobu nevykonáva. Súd prvej inštancie teda uznal v rámci voľnočasových aktivít matke aj také náklady, ktoré maloletej ani aktuálne nevznikajú a matka má možnosť tieto usparené prostriedky využiť na kúpu dostatočného množstva pomôcok potrebných na precvičovanie reči, alebo grafomotoriky maloletej a slúžiacich jej vzdelávaniu, napr. aj detský tablet pokiaľ matka považuje tento za nevyhnutný k jej vzdelávaniu v domácom prostredí (ako to vyplýva z jej odvolania), hoci o vhodnosti takejto pomôcky vzhľadom na útlý vek dieťaťa je možné pochybovať. Ako nedôvodné posúdil odvolací súd aj námietky matky, že neboli zohľadnené nepravidelné výdavky na tanečné vystúpenia, kostýmy, letné tábory a pod. Nakoľko takéto výdavky maloletej ešte nevznikajú a vzhľadom na aktuálnu situáciu nie je zrejme kedy a či vôbec vzniknú, nebol dôvod tieto brať do úvahy, rovnako vynaloženie nákladov na nepravidelné výdavky ako športové potreby, korčule, lyže, kolobežku, bicykel a pod. matka zatiaľ nepreukázala. Pokiaľ matka v odvolaní poukazovala na potrebu ďalšej kúpeľnej liečby maloletej v hodnote cca 500 Eur, ktorá sa bude zrejme pravidelne opakovať, treba pripomenúť, že tieto náklady boli v minulosti uhradené otcom nad rámec súdom určeného výživného a možno dôvodne predpokladať, že otec sa na nich bude podieľať aj naďalej.

17. Odvolací súd preto uzatvára, že súd prvej inštancie dostatočne jasne a presvedčivo odôvodnil ním ustálené odôvodnené náklady na výživu maloletej vo výške 645,50 Eur, z ktorej sumy potom správne vychádzal pri rozhodovaní o výške výživného, pričom aj odvolací súd túto výšku nákladov považoval za primeranú s prihliadnutím aj na preukázané zdravotné problémy dieťaťa, vek dieťaťa a zistené jeho aktivity a v neposlednom rade aj možnosti povinného rodiča, vo vzťahu ku ktorým bolo treba dôvodnosť výdavkov dieťaťa posudzovať. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že potreby dieťaťa v zásade rastú s pribúdajúcim vekom, teda čím je dieťa staršie, tým viac sa socializuje, rozširuje sa pole jeho aktivít a záujmov (pribúdajú školské a voľnočasové aktivity) a tým prirodzene narastajú aj jeho výdavky. Náklady na výživu stredoškolačka (resp. vysokoškolačka) sú preto v zásade vyššie než náklady na výživu žiaka základnej školy, ktorého náklady sú však zase vyššie v porovnaní s dieťaťom predškolského veku. Zároveň náklady na výživu dieťaťa ovplyvňujú aj ďalšie skutočnosti, ktoré môžu vyvolávať potrebu zvýšených nákladov, napr. zdravotný stav ako je tomu u maloletej G., ktorý síce vyvoláva potrebu vyšších výdavkov než u ostatných detí jej veku, ktoré sú zdravé, zároveň však nejde o prípad zdravotného stavu z najhorších. V zmysle uvedeného je nutné preto pristupovať aj k otázke určovania primeraného výživného. Súčasne treba vziať do úvahy, že odôvodnené potreby dieťaťa sú iba jedným z kritérií pri určovaní primeraného výživného, keď zároveň treba vychádzať zo schopností a možností povinného rodiča a jeho majetkových pomerov. Dôvodnosť potrieb dieťaťa je totiž vždy limitovaná možnosťami jeho rodičov vychádzajúc zo zásady, že životná úroveň dieťaťa kopíruje životnú úroveň rodičov. Uplatnenie tohto princípu znamená v konečnom dôsledku to, že pokiaľ možnosti rodičov sú obmedzené, potom sa aj potreby ich dieťaťa obmedzujú iba na základné existenčné potreby a naopak, pokiaľ rodičia sú schopní zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov, potom aj potreby ich dieťaťa majú odrážať zvýšenú životnú

úroveň rodičov. V tomto prípade vzhľadom na možnosti otca správne súd považoval za odôvodnené vyššie výdavky než priemerné výdavky u detí vo veku maloletej G..

18. Pomery na strane otca od posledného rozhodnutia súdu sa zmenili z dôvodu zvýšenia príjmu, hoci naďalej pracuje u rovnakého zamestnávateľa ako v roku 2018, kedy súd o výživnom rozhodol naposledy a kedy súd vychádzal zo sumy 3.133 Eur mesačne. Otec v konaní uviedol, že dosahuje v súčasnosti príjem cca 3.300 Eur, z listinných dôkazov však bolo zistené, že dosahoval obdobie september až december 2019 priemerný mesačný príjem 3.861,12 eur, v r. 2020 priemerný mesačný príjem cca 4.607,46 Eur a za január 2021 mal príjem 3.617,40 Eur a z uvedených príjmov správne vychádzal prvoinštančný súd (následne k odvolaniu doložil otec výplatnú pásku, z ktorej vyplýva, že v marci 2021 mal čistý príjem 3.289,53 Eur). Zvýšený príjem v období od marca do júna 2020 otec vysvetlil súdu ako dôsledok pandemickej situácie, kedy musel pre nedostatok ľudí u zamestnávateľa robiť veľa nadčasov (v úhrne asi 390 hodín) a pracoval až 12 hodín denne, išlo však o obdobie prechodné a v súčasnosti opäť dosahuje priemerný čistý príjem okolo 3.300 Eur. Poukázal na vlastné výdavky spojené s hypotékou na byt a súvisiacim poistením, pohonné hmoty, úhrady za bývanie ale aj vysoké náklady na stravovanie v R., kde trávi väčšinu času. Pokiaľ matka v odvolaní poukazovala na to, že otec má nadštandardné výdavky, ale dcére takéto nedopraje (osobitne s odvolaním sa na stravné tvrdené otcom), odvolací súd nedal matke za pravdu, pretože z rozhodnutia súdu je zrejmé, že aj u maloletej boli do úvahy brané potreby presahujúce štandard. V otázke nákladov na stravu maloletej odvolací súd pripomína, že u maloletej (ktorá sa stravuje doma) bolo zohľadnené len samotné stravné vo výške 200 Eur za mesiac, pričom pre porovnanie sa žiada uviesť, že už uvedená suma predstavuje viac než dvojnásobok celej sumy životného minima na nezaopatrované dieťa určenej opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR od júla 2020, nepochybne teda aj u maloletej súd vzal do úvahy nadštandardné náklady a to v zmysle zásady, podľa ktorej životná úroveň dieťaťa má odrážať životnú úroveň rodičov.

19. Vychádzajúc zo skutkového stavu tak, ako bol zistený prvoinštančným súdom dospel aj odvolací súd k záveru, že primeraná výška bežného výživného zo strany otca v danom prípade je 475 Eur, ktorá suma pokryje prevažnú časť odôvodnených potrieb dieťaťa v ustálenej výške 645,50 Eur s tým, že zvyšná časť bude pokrytá prídavkami na dieťa vo výške 25,50 Eur a zvyšok z výživného od matky, keďže obaja rodičia majú k maloletemu dieťaťu vyživovaciu povinnosť a každý z nich je povinný prispievať podľa svojich schopností a možností. Odvolací súd sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že aj matka by sa mala snažiť dosahovať príjmy a neuspokojovať sa s poberaným rodičovským príspevkom, priznaným jej do veku 6 rokov dieťaťa. Treba pripomenúť, že dosahovanie primeraných príjmov u rodičov maloletych detí nemôže byť ponechané na ľubovôľu toho-ktorého rodiča, naopak, je to ich povinnosťou, ktorá súvisí s povinnosťou živiť svoje deti dokiaľ nebudú schopné živiť sa samé. Preto je nutné vyžadovať od každého rodiča (za predpokladu, že nemá dostatočné a primerané príjmy z iných zdrojov), aby obstarával príjmy prácou, zodpovedajúcou jeho veku, zdravotnému stavu, kvalifikácii, odbornosti, nadaniu, zručnostiam, skúsenostiam i situácii na trhu práce. Matka maloletej G. je zdravá, v produktívnom veku a má vzdelanie, ktoré jej umožňuje dosahovať slušné príjmy, živnosť má ale pozastavenú a nepracuje, hoci maloletá už bude mať päť rokov. Matka svoju situáciu obhajuje celodennou nadštandardnou starostlivosťou o maloletú s ohľadom na jej zdravotné komplikácie, avšak takáto argumentácia neobstoí. Matka maloletej G. nie je jediným rodičom, ktorý má dieťa v celodennej starostlivosti, je mnoho ďalších rodín, v ktorých sa rodič sám stará celodenne o maloleté dieťa, neraz aj s vážnejšími zdravotnými problémami a v horších bytových podmienkach, prípadne sa stará aj o viac detí a dokáže napriek tomu svoje schopnosti a možnosti využívať prácou v domácom prostredí, i keď pochopiteľne v menšom rozsahu ako rodič, nemajúci žiadne podobné obmedzenia. Súd prvej inštancie preto síce správne pri určovaní výživného prihliadol na matkinu výlučnú osobnú starostlivosť o dieťa (keď otec sa s maloletou vôbec nestretáva), zároveň dôvodne poukázal na absenciu snahy o využívanie jej schopností a možností. Platí, že práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov (v tomto prípade matka) vynakladá na dieťa, tvorí materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého rodiča, ktorý ich poskytuje v peniazoch a uspokojovanie potrieb dieťaťa touto formou vyvažuje platby druhého rodiča (v tomto prípade otca). Prevažnú časť finančných nákladov na maloletú G., vychádzajúc z vyššie uvedeného, tak jednoznačne má znášať otec maloletej, ako správne uvažoval a rozhodol prvoinštančný súd. Zároveň ale, pokiaľ matka nevyužíva svoje schopnosti a možnosti, bolo treba aj túto skutočnosť zohľadniť a určiť otcovi výživné tiež s prihliadnutím na uvedenú skutočnosť, pretože nie je možné požadovať od otca, aby sám hradil sústavne sa zvyšujúce náklady na výživu maloletej a suploval aj vyživovaciu povinnosť matky, prípadne živil aj matku dieťaťa, hoci niet na to právny dôvod.

20. Výška zvýšeného bežného výživného tak bola súdom prvej inštancie určená správne tak, aby reflektovala na konkrétne okolnosti prejednávanej veci, odôvodnené potreby maloletej aj primeraný podiel oboch rodičov na výžive dieťaťa s prihliadnutím na možnosti a schopnosti každého z nich.

21. Výživné má v zásade spotrebný charakter, slúži na zabezpečenie úhrady každodenných potrieb a nemá slúžiť na vytváranie úspor do budúcnosti. Zákon však určuje výživné na tvorbu úspor za určitých okolností prípúšťa. Z ustanovenia § 63 ods. 3 Zákona o rodine citovaného vyššie vyplýva, že určenie sumy výživného na tvorbu úspor prichádza do úvahy v situácii, keď aktuálne odôvodnené potreby dieťaťa nevyžadujú výživné v takej výške, v akej by ho mohol povinný rodič vzhľadom k svojim schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom platiť. Inak povedané, jedná sa o delené výživné, keď jedna časť výživného - primeraná jeho odôvodneným potrebám, je určená na spotrebu dieťaťa a druhá časť výživného je určená na tvorbu úspor, ktoré v budúcnosti budú slúžiť na platby mimoriadnych aj nadštandardných výdavkov na dieťa, napr. súvisiacich s rozvojom talentu dieťaťa, jeho štúdiom, zadovážením si bývania a pod.. Zákonodarcu pre aplikáciu citovaného ustanovenia predpokladá nadštandardné majetkové pomery na strane povinného rodiča. V danom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, že majetkové pomery otca aplikáciu citovaného ustanovenia § 63 ods. 3 Zákona o rodine dovoľujú a zhodne so súdom prvej inštancie aj odvolací súd potom dospel k záveru o dôvodnosti uloženia povinnosti otcovi maloletej prispievať aj na tvorbu jej úspor, na rozdiel od prvoinštančného súdu ale považoval za primeranú vyššiu sumu a to 100 Eur. Ak má rodič vyšší životný štandard, je povinný takýto poskytnúť a zabezpečiť aj svojmu dieťaťu. To je aj v prípade posudzovanej veci, kde otec maloletej má nadštandardný príjem a bolo preto namieste určiť jeho dcére aj nadštandardné výživné avšak primerané jej odôvodneným potrebám. Odvolací súd vzal do úvahy zistenú životnú úroveň otca a pri rešpektovaní zásady, že životná úroveň dieťaťa musí kopírovať životnú úroveň jeho rodičov (a to tak vysokú, ako aj nízku), ustálil celkovú sumu 575 Eur ako primeranú sumu výživného, akou otec môže na dcéru v súčasnosti prispievať, ktorá potom pri zohľadnení zistených odôvodnených potrieb dieťaťa a prihliadajúc aj na podiel matky na výžive maloletej, je rozdelená na sumu bežného výživného určeného k priebežnej spotrebe dieťaťa 475 Eur mesačne a sumu úspor 100 Eur mesačne, ktorá bude ukladaná na jeho osobitný účet na účely využitia v čase, kedy maloletej vzniknú mimoriadne výdavky. Prispievanie na úspory dieťaťa je potrebné z dôvodu transparentnosti realizovať na samostatný účet založený pre tento účel, ako aj správne rozhodol prvoinštančný súd a v tejto časti odvolací súd preto zhodne s otcom maloletej nepovažoval za správne vyhovieť odvolateľke, požadujúcej zasielanie sumy úspor na účet stavebného sporenia maloletej.

22. Vzhľadom na preukázané majetkové pomery otca preto odvolací súd v časti výšky mesačných úspor rozsudok zmenil. Takýmto spôsobom sa pri celkovej sume výživného na dieťa 475 Eur + 100 Eur premietne životná úroveň otca aj do životnej úrovne maloletej prihliadajúc tiež na skutočnosť, že otec dcére platí aj stavebné sporenie po 50 Eur mesačne a poisťku 53,37 Eur mesačne, okrem toho sa preukázateľne podieľa na niektorých mimoriadnych výdavkoch maloletej (kúpele, zdravotné pomôcky, hipoterapia, posteľ, stôl...). Hoci odvolateľka tvrdí, že otec prestal platiť dcére vo februári 2021 stavebné sporenie, odvolací súd k tomuto uvádza, že z dokazovania vyplynulo, že otec založil toto stavebné sporenie maloletej hneď po jej narodení a platil ho minimálne do februára 2021. Ak potom aj za obdobie marec, apríl a máj 2021 splátku na účet nepoukázal, ako vyplýva z predloženého odpisu z účtu (matka doložila odpis z 27.05.2021), táto skutočnosť sama osebe nepreukazuje, že by otec definitívne prestal maloletej sporiť na tento účet a už vôbec žiadnym zásadným spôsobom nemení záver súdu o tom, že otec na maloletú prispieva rôznym spôsobom aj nad rámec výživného určeného súdom.

23. Berúc do úvahy všetky tieto skutočnosti, odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie čo do výšky bežného výživného, počiatku jeho zvýšenia aj výpočtu vzniknutého nedoplatku (ktorého správnosť ani povolené splátky neboli v odvolaní osobitne namietané) a preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výrokoch I. a II. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti povinnosti otca prispievať maloletej na tvorbu úspor rozsudok zmenil za použitia § 388 CSP jednak čo do výšky mesačnej sumy výživného určeného na úspory a jednak čo do vzniknutého nedoplatku. Pri výške sumy 100 Eur určenej na tvorbu úspor maloletej tak nedoplatok za obdobie od 04.09.2020 do 28.02.2021 ku dňu rozhodnutia prvoinštančného súdu predstavoval celkovo sumu 589,90 Eur (vypočítanú ako 100 Eur x 5 mesiacov + alikvótna časť za 27 dní mesiaca september 2020, t.j. 100 Eur /30 dní= 3,33 Eur/deň x 27 dní = 89,90 Eur, t.j. 500 + 89,90 = 589,90 Eur), ktorú odvolací súd povolil otcovi splatiť v mesačných splátkach po 20 Eur inak za rovnakých podmienok ako prvoinštančný súd.

24. O trovách prvoinštančného ako aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovení § 52, § 58 CMP a § 396 ods. 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

25. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).